

Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția 00438 / 06.12.2019 și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion		
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
OS	ALEXE, Rădița, COCEAN, Pompei, COSTACHE, Andra, <i>Geografia regională a Americii</i> . Referenți: Prof.univ.dr.Nicolae Ciangă, Prof.univ.dr.Vasile Cucu, Prof.univ.dr.doc.Petre Gâșteșcu. Târgoviște : Transversal, 2010.	
OA	COCEAN, Pompei, ALEXE, Rădița. <i>America</i> . Târgoviște: Transversal. 2004.	
P.01	p.10 – p.11	p.15 – p.16
P.02	p.17 – p.18	p.28 – p.28
P.03	p.19 – p.21	p.28 – p.31
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notăția „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Argumentarea calificării faptei de plagiat

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea identică a unor pasaje dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor poze dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
6.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin includerea unui nou autor fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterior publicate, prin excluderea unui autor din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	

Actualizat la 1 decembrie 2019.

Notă: Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

Constatarea faptei istorice de plagiat adică fapta de plagiat care se referă la scrieri care au fost deja aduse la cunoștința publicului este posibilă când sunt îndeplinite simultan cerințele ca:

- Condiția de preluare neconformă prin care, în scrierea plagiată, se pot identifica fragmente care nu sunt delimitate în mod explicit și pentru care nu există nici o indicație explicită a provenienței ca referință bibliografică.
- Există o însușire explicită prin care fragmentul preluat apare într-o altă scriere, dată publicității ulterior scrierii autentice, sub numele unei persoane care o revendică în mod implicit ca fiind a sa și/sau că este publicată pentru prima oară.

RĂDIȚA ALEXE POMPEI COCEAN
ANDRA COSTACHE

GEOGRAFIA REGIONALĂ A AMERICII

Editura Transversal
Târgoviște, 2010

Editura **Transversal**

Bd. Gral Matei Vlădescu, bl. 20 et. 2 ap. 14

Tehnoredactare&Procesare: Transversal SRL

www.edituratransversal.ro

transversaldifuzare@yahoo.com

0723653274

0245214415

Referenți:

Prof. univ. dr. Nicolae Ciangă

Prof. univ. dr. Vasile Cucu

Prof. univ. dr. doc. Petre Gâștescu

Editură acreditată de **Consiliul Național al Cercetării Științifice din
Învățământul Superior (CNCSIS)** și membră fondatoare a **Asociației
Geografilor Umaniști din România (AGUR)**.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ALEXE, RĂDIȚA

**Geografia regională a Americii / Rădița Alexe, Pompei Cocean, Andra
Costache. - Târgoviște : Transversal, 2010**

ISBN 978-606-8042-66-4

I. Cocean, Pompei

II. Costache, Andra

913(73)

Colecția

Geographica

Copyright © 2010 Editura Transversal

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin autorilor și editurii.

Reproducerea totală sau parțială a lucrării, fără acordul scris al autorilor sau editurii se pedepsește conform legilor în vigoare.

CUPRINS

Prefața.....	7
Capitolul 1. Poziția geografică, limitele și țărmurile	9
1.1. Poziția geografică și limitele	9
1.2. Țărmurile și mările limitrofe.....	10
Capitolul 2. Caracteristici ale cadrului natural	15
2.1. Evoluția paleogeografică	15
2.2. Relieful	17
2.2.1. Relieful Americii de Nord	17
2.2.2. Relieful Americii Centrale	31
2.2.3. Relieful Americii de Sud	32
2.3. Clima	35
2.4. Apele	35
2.5. Solurile	41
2.6. Vegetația	43
2.7. Fauna	44
Capitolul 3. Caracteristici ale populației și așezărilor	47
3.1. Populația	47
3.2. Așezările	50
Capitolul 4. Trăsături fundamentale ale economiei	54
4.1. Trăsături generale ale industriei	54
4.2. Trăsături generale ale agriculturii	56
4.3. Trăsături generale ale transporturilor	59
4.4. Trăsături generale ale comerțului	60
4.5. Trăsături generale ale turismului	62
Capitolul 5. Elemente de geografie politică	66
5.1. Harta politică a Americii	66
5.2. Națiuni și naționalism în America	70
5.3. Tipuri de conflicte în America	72
Capitolul 6. Regiunile geografice ale Canadei	76
6.1. Regiunea atlantică	76
6.2. Regiunea Marilor Lacuri	78
6.3. Regiunea preriilor	80
6.4. Regiunea pacifică	82
6.5. Regiunea nordică (arctică și subarctică)	82
Capitolul 7. Regiunile geografice ale S.U.A.	84
7.1. Regiunea New England (Noua Anglie)	85
7.2. Regiunea Middle Atlantic	86
7.3. Regiunea Marilor Lacuri	88

Continentul America, în integralitatea sa, se compune din două subunități majore, respectiv America de Nord, cu o suprafață de 23,5 milioane km² (inclusiv Groenlanda) și America de Sud având o extensiune spațială de 18.280.00 km². Între ele se intercalează, ca o punte de legătură, America Centrală, istmică și insulară, cu o suprafață de 967.000 km². Suprafața întregului continent este de 42.747.000 km², ceea ce îl situează pe locul doi în lume, din punct de vedere al extensiunii.

Cele două subunități reprezentative au o formă triunghiulară, cu vârful ascuțit orientat spre sud, fiind interconectate printr-un istm sinuos și două arhipelaguri (Antilele Mari și Antilele Mici). Masa continentală cea mai extinsă este localizată în partea nordică a unităților respective, fapt explicat prin elementele de izostazie ale unor uscaturi aflate în derivă spre nord (a se observa că atât Africa, cât și India, care au migrat de la sud spre nord, au aceeași dispoziție a masei uscatului).

De asemenea, America este continentul cu cea mai largă extensiune latitudinală, desfășurându-se între 83°39' latitudine nordică (Țara lui Grant din Insula Ellesmere) și 56° latitudine sudică (Capul Horn). În longitudine, valori maxime se înregistrează între Capul Prințul Wales din peninsula Alaska (168° longitudine vestică) și Capul Charles din peninsula Labrador (55°40' longitudine vestică). Pentru America de Sud extremele longitudinale se înregistrează între Capul Parinas (81°13' longitudine vestică) și Capul Branco din partea estică a Braziliei (34°48' longitudine vestică).

America se învecinează la nord cu Oceanul Arctic, la est cu Oceanul Atlantic, la vest cu Asia și Oceanul Pacific. De continentul asiatic o desparte Strâmtoarea Bering, cu o lățime de 93 km și ape puțin adânci (40-50 m), respectiv brăul insular al Aleutinilor. Această „punte” a fost deseori exondată în trecutul paleogeografic, favorizând migrarea oamenilor și a altor viețuitoare din Asia spre America. Înspre sud continentul se efilează tot mai mult, iar fragmentarea sa crește prin apariția arhipelagurilor insulare. Între extremitatea sa sudică și Antarctica distanța este de circa 1.000 km.

P.01

1.2. Țărmurile și mările limitrofe

Într-o analiză a fenomenelor de la nord la sud, se remarcă existența unor țărmuri extrem de articulate și fragmentate în partea nordică unde mișcările epirogenetice negative au dus la formarea unor golfuri și strâmtoari prin inundarea porțiunilor mai joase. De asemenea, puternica dezvoltare a glaciației a determinat atât o coborâre izostatică a uscatului, cât și sculptarea unor fiorduri și insule morenaice. O fragmentare excesivă se constată în arhipelagul Arctic alcătuit dintr-un mare număr de insule, între care

amintim: Țara lui Baffin, Ellesmere, Banks, Victoria, Dewon, Melville, fără a omite, bineînțeles, cea mai extinsă insulă a globului, Groenlanda, despărțită de insula Ellesmere prin strâmtoarea Smith. Alte strâmtori mai importante din aceeași regiune sunt: Melville, Barrow, Lancaster, Victoria, Davis etc.

Aceiași arhipelag relevă prezența unor peninsule reprezentative cum ar fi: Boothia, Simpson, Melville, Foxe, respectiv a golfulor de mari dimensiuni (Boothia, Hudson, Ungava). În partea nord-estică a Americii de Nord se desfășoară cunoscuta peninsula Labrador.

Atât țărmul de nord, cât și țărmul de nord-est sau țărmurile insulei Groenlanda sunt fragmentate de numeroase fiorduri, ca dovadă a evoluției glaciare îndelungate. Estuarul fluviului Sf. Laurențiu s-a format în urma acțiunii mareelor deosebit de pronunțate. La vărsarea fluviului sus menționat sunt situate insulele Terra Nova și Anticosti, precum și peninsulele Noua Anglie și Noua Scoție, separate parțial de golful Fundy.

Mările ce scaldă litoralul nordic al continentului sunt semiînchise, precum Marea Bering, sau deschise – Marea Beaufort. Partea nordică a Mării Bering se desfășoară pe o platformă continentală cu adâncimi reduse (între 20 și 40 m), iar cea sudică, înspre arhipelagul Aleutinilor, într-o zonă de fosă oceanică ale cărei adâncimi depășesc 4000 m (groapa Aleutinilor atinge 7.678 m). Adâncimi mari se înregistrează și în cazul Mării Beaufort, ale cărei ape pătrund printre insulele Arhipelagului Arctic unde platforma continentală are totuși adâncimi reduse.

Golful Hudson are aspectul unei mări interioare, având o suprafață de peste 1 milion km² și ape puțin adânci, datorită ridicării izostatice post-glaciare.

Țărmul atlantic, la sud de Capul Cod, este un țărm de tip skjærs, cu golfuluri (Delaware, Chesapeake) și estuare. La sud de Capul Hatteras linia țărmului se îndreaptă, altitudinile scad și apar formele de acumulare precum lagunele și perisipurile. Acest tip de țărm primește extensiuni reprezentative în zona Peninsulei Florida al cărei sector sudic și vestic se caracterizează prin prezența mangrovelor și a recifilor coraligeni (Bahamas, Keys).

Aceleași caractere le întâlnim și în zona țărmului sudic al Americii de Nord, cu altitudini reduse, cu lagune, cordoane litorale și, mai ales, cu delte. Între aceste forme se detașează delta digitată a fluviului Mississippi. Deși ponderea proceselor geomorfologice de acumulare este evidentă, țărmul Golfului Mexic prezintă indicii certe ale unei zone de coborâre epirogenetică, fapt ilustrat de existența unor estuare înecate, barate parțial de cordoane litorale.

O fragmentare tectonică avansată întâlnim în cazul țărmurilor din America Centrală, unde există o densă rețea de linii tectonice materializată

fiind caracterizată prin mișcări de ridicare și scufundare, prin dislocări, seismicitate și vulcanism, dovadă că evoluția sa nu este conturată.

În America de Sud zona de cratogen, de vârstă arhaică, cuprinde podișurile Guyanelor și Braziliei unde fundamentul precambrian apare adeseori la zi. Subasamentul bazinului amazonian și al depresiunii Parana este tot precambrian, dar în aceste sectoare se manifestă o subsidență accentuată încă din paleozoic, fiind acoperit cu depozite groase, mai noi. Cutările caledoniene au înălțat rama externă a Podișului Braziliei, precum și unele sectoare vestice atașate ulterior zonei andine.

Cutările orogenezei hercinice au afectat îndeosebi teritoriile situate la sud de estuarul La Plata, respectiv Podișul Patagoniei. Și în acest caz, unele fragmente au fost alipite orogenurilor mai noi (Sierra de Cordoba). Lanțul muntos andin a fost edificat începând din cretacicul superior și până la începutul eocenului, perioadă în care se înregistrează paroxismul. Dar cutările continuă în tot cursul terțiarului și nu s-au încheiat nici astăzi, dovadă fiind vulcanismul și seismicitatea ridicată înregistrată aici.

P.02

2.2. Relieful

În strânsă corelație cu structura geologică și evoluția paleogeografică se află principalele forme de relief ale continentului american. Deși această evoluție a fost diferită de la o regiune la alta, se remarcă totuși similitudini frapante între peisajul Americii de Nord și cel al Americii de Sud. Nota oarecum aparte o introduce America Centrală, unde apar deosebiri evidente, atât în ceea ce privește ponderea unor elemente morfologice, cât și originea sau dispunerea lor. Există, însă, câteva trăsături comune ale reliefului analizat, și anume: prezența în toate cele trei unități teritoriale ale reliefului muntos, ca element de bază al peisajului geografic, vulcanismul accentuat, asimetria generală determinată de înălțimea pronunțată a fațadei pacifice, varietatea formelor de detaliu, ca o consecință a diversității litologice și varietății factorilor modelatori etc.

2.2.1. Relieful Americii de Nord

Relieful actual al Americii de Nord este rezultatul unei evoluții convulsive desfășurată din era arhaică și până azi, cu etape orogenetice de intensă afirmare și perioade îndelungate de nivelare și peneplenizare. Complexul factorilor modelatori i-au imprimat o serie de trăsături particulare ce-l individualizează, mai ales în raport cu celelalte compartimente ale Laurasiei (Europa și Asia).

O primă trăsătură derivă din orientarea liniilor majore ale reliefului pe direcția longitudinală, nord-sud, în vreme ce în continentele sus menționate ele se desfășoară de-a lungul paralelelor (fig. 1).

O altă particularitate izvorăște din concentrarea ariei montane în extremitatea vestică a continentului, Munții Appalachi nerezind să contrabalanseze, prin extensiunea și poziția lor, această asimetrie evidentă. Din punct de vedere morfologic, America de Nord se împarte într-o serie de regiuni, și anume: Groenlanda, Arhipelagul Arctic, Câmpiile și podișurile centrale, Munții Appalachi, Câmpiile litorale și Cordilierii, fiecare, la rândul ei, subdivizându-se în unități taxonomice mai restrânse.

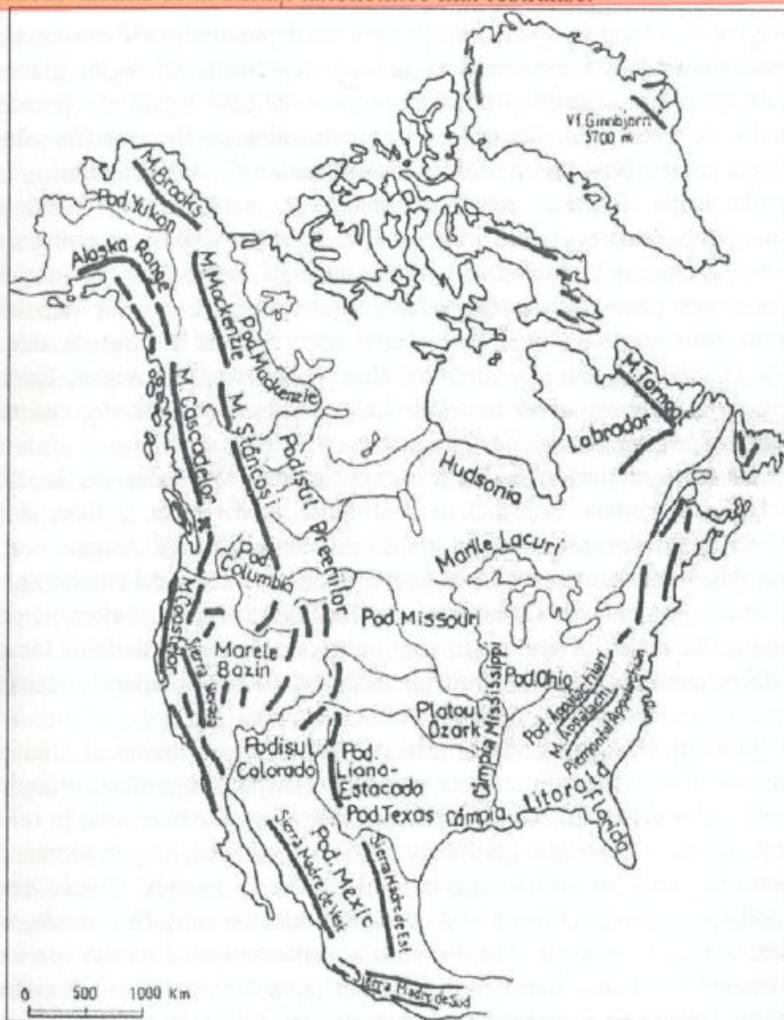

Fig. 1. Unitățile de relief ale Americii de Nord

a. Groenlanda

Cea mai extinsă insulă a Terrei ($2\,175\,600\text{ km}^2$) se desfășoară între paralelele de $83^{\circ}39'$ (Capul Moriss Jessup) și $59^{\circ}46'$ latitudine nordică (Capul Farwel). Nota dominantă a peisajului său o dă prezența calotei de gheață („inlandsis”), cu o suprafață de $1\,825\,000\text{ km}^2$ (circa 84% din suprafața uscatului), care are o grosime medie de 1.500 m (grosimea maximă depășind în partea centrală 3.400 m) și o vârstă de numai 600 ani. Ea se află într-o metamorfoză continuă, deplasându-se radiar, dinspre zona de refacere și alimentare centrală spre periferie, cu viteze ce oscilează între 3-6 cm pe zi în centru și 30 m la extremitățile masei de gheață. Numeroși ghețari își preling limbile până la țărmul vestic unde se rup în bucăți generând aisbergurile transportate prin golfurile Baffin și Labrador spre Oceanul Atlantic. Această uriașă calotă maschează în mare parte detaliile reliefului. Mijloacele de investigație moderne au permis deslușirea topografiei de ansamblu a insulei care are o structură de platformă ușor concavă în partea centrală (unde în două bazine lacustre gheața este depusă la 250 m sub nivelul mării). Altitudinea medie a reliefului nu depășește 400-600 m, excepție făcând regiunile nordice și estice unde întâlnim adevărate lanțuri muntoase. Astfel, în partea nordică se desfășoară o catenă montană cu altitudini de peste 2.000 m, constituită din șisturi cristaline și intruziuni granitice de vârstă paleozoică (caledoniene). Paralel cu linia țărmului estic este lanțul muntos ce culminează cu vârful Guhbjorn (3.734 m) în vreme ce vârfurile Mont Forel și Tungerthok ating 3.360 m , respectiv 3.253 m .

Țărmurile sunt create adânc de numeroase fiorduri (Nordre Strom, Sondre Strom, Godthab, Scoresby, Franz Josef, Oscar). De altfel, întâlnim în partea de est un complex de fiorduri, numite Scoresby, din care face parte și Nordvestfjord, cu o lungime de 313 km, care este cel mai lung fiord din lume. La periferie, în zonele lipsite de ghețuri perene, apar morene, nunatakuri, spinări de berbec, depresiuni lacustre de origine glaciară etc.

În pleistocen calota glaciară avea o înălțime mult mai mare (peste 2.000 m); după topirea post-glaciară, ca urmare a mișcărilor izostatice, țărmul de vest s-a ridicat cu peste 50 m, iar cel nordic cu circa 320 m.

b. Arhipelagul Arctic

Aparține structural scutului canadian care, în această regiune, este intens fragmentat. Suprafața se desfășoară pe $1.400.000\text{ km}^2$, cele mai mari insule fiind Țara lui Baffin (478.000 km^2), Victoria (213.018 km^2) și Ellesmere (213.510 km^2). Rocile din subasamentul arhipelagului au în partea sudică o vârstă precambiană, în vreme ce insulele din partea nordică (Ellesmere, Melville), sunt constituite din roci paleozoice și mezozoice (jurasic-cretacic). În general, relieful este muntos, înălțimile cele mai mari

întâlnindu-se în insulele Ellesmere (United States Range, 2.896 m) și Țara lui Baffin (Penny Highoad 2.591 m). Pe culmile muntoase se dezvoltă mici calote glaciare, iar în zonele mai joase de podișuri și câmpii, întâlnim morene, mlaștini și lacuri. Țărmurile sunt festonate de fiorduri. Terasile de abraziune de mare înălțime (160-180 m) indică și aici o redresare izostatică post-glaciară de amploare.

c. Câmpiile și podișurile centrale

Ocupă cea mai mare parte a Americii de Nord, fiind delimitate la nord de Arhipelagul Arctic, la sud de câmpia litorală a Golfului Mexic, la est de Appalachii, iar la vest de Cordilieri. În cuprinsul acestora se detașează următoarele unități caracteristice: Peninsula Labrador, Hudsonia, Podișul Mackenzie, Regiunea Marilor Lacuri, Podișul Ohio, Podișul Minnesota, Podișul Missouri, Podișul Preiilor, Câmpia Mississippi și masivele hercinice izolate.

Peninsula Labrador este limitată de Golful Hudson la nord, Strâmtoarea Belle Isle la est, estuarul fluviului Sf. Laurențiu la sud și Hudsonia la vest. Are aspectul unui podiș vălurit, cu înălțimea medie de 750 m; este un vestigiu morfologic din vechea platformă canadiană. În partea nordică se ridică Munții Torngat (1.700 m). Țărmurile sale sunt foarte crestate de numeroase fiorduri între care menționăm fiordul Hamilton de peste 200 km lungime. De asemenea, apare bine reprezentat țărmul cu skjærs, fapt explicabil prin existența în pleistocen, în această peninsulă, a unui centru important al glaciației nord-americane. Morfologia de detaliu este dominată de formele eroziunii glaciare cum ar fi morene, nunatak-uri, roches moutonees, lacuri glaciare etc. Ridicarea postglaciară a dus la dezorganizarea marilor lacuri din interior, cele actuale nefiind decât niște relieve ale acestora (L. Mistassini). Profilurile longitudinale ale multor râuri relevă o desfășurare în trepte datorită repezișurilor și cascadelor (cea a râului Hamilton depășește 100 m înălțime).

Hudsonia ocupă regiunile din jurul golfului Hudson, cu o altitudine extrem de coborâtă. În peisaj predomină depresiunile lacustre. Golful Hudson este o mare zonă de subsidență, care a coborât în perioada glaciară cu circa 300 m, redresându-se ulterior. Adâncimile golfului nu ating 200 m, fluxul fiind foarte puternic. În vestul acestei unități apar șiruri de cuate dezvoltate pe strate monoclinale, cuate orientate cu frontul înspre nord-vest. Ele constituie versantul unei văi preglaciare, umplută cu depozite friabile, ușor de denudat de către ghețari. În cuvelele acestora s-au cantonat lacurile Renilor, Indian, Athabaska, Sclavilor, Urșilor, Winnipeg, Manitoba sau Wallaston. Toate aceste lacuri sunt legate între ele printr-o serie de

emisari ai principalelor râuri din zonă (Mackenzie, Athabaska, Peace, Albany etc).

Podișul Mackenzie se desfășoară între malurile râului omonim și Stâncoșii Canadieni, având un tipic aspect de podiș de eroziune. Podișul este drenat, fragmentat și sculptat de afluenții acestuia: Liard, Peace, Athabaska etc..

Regiunea Marilor Lacuri este delimitată de estuarul fluviului Sf. Laurențiu și obârșiile fluviului Mississippi. Fundamentul său aparține scutului canadian de vârstă precambriană, fundament acoperit cu depozite paleozoice cu o structură monoclinală. În consecință, s-a dezvoltat un relief tipic de cuate având frunțile orientate spre nord, precum și văi consecvente și obsecvente. Apar de asemenea numeroase depresiuni de origine glaciară umplute cu lacuri. Geneza reliefului de cuate este legată de prezența calcarelor de Trenton (ordoviciană) și a calcarelor de Niagara (de vârstă siluriană), acestea din urmă desfășurându-se mai ales în sudul regiunii.

În etapa formării reliefului actual au avut loc spectaculoase remanieri hidrografice. Astfel, în preglaciar întreaga regiune se drena spre Mississippi, direcție urmată și în perioada glaciară, când albia fluviului Sf. Laurențiu era plină de gheață. Abia în post-glaciar, datorită mai ales barajului morenic dinspre sud scurgerea se orientează pe traseul actual. Alături de marile cuvete ale lacurilor Huron, Superior, Michigan, Erie și Ontario se află numeroase bazine mai mici și frecvente cascade, cea mai cunoscută fiind, desigur cascada Niagara, cu o înălțime de 49 m.

Evoluția bazinelor lacustre s-a desfășurat, la rândul ei, în faze distincte: în pleistocen erau active doar lacurile Michigan și Erie; după retragerea ghețarilor s-au format două mări interioare și anume cea a Lacului Algonkian (compusă din actualul lac Superior și lacul Michigan) și Lacul Irokez (rezultat din coeziunea lacurilor Erie și Ontario); ulterior, prin contribuția fenomenelor tectonice, s-au conturat cuvetele actualelor lacuri. Cascada Niagara a evoluat remorctant începând cu post-glaciarul, cu circa 10 km.

Podișul Ohio se întinde între podișurile appalachiene și Câmpia Mississippi. Este format din calcare paleozoice dispuse în general orizontal și are altitudini reduse 250-300 m; peneplenizarea sa este avansată, în relief evidențiindu-se domuri de platformă și cuate. Foarte bine reprezentat, îndeosebi în partea sa sudică, este relieful carstic. În bazinul râului Green River, afluent al râului Ohio se află un platou calcaros cu doline, uvale, văi seci dar, mai ales cu peșteri. De altfel, în această zonă se dezvoltă cea mai lungă peșteră din lume, Mammoth Cave, de peste 500 km. Întregul sistem a rezultat prin unirea mai multor peșteri considerate inițial ca entități independente: Colossal Cave, Crystal Cave, Unchonwen Cave etc.